

Vergaderjaar 2016–2017

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1396

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 september 2016

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van 10 en 11 oktober te Luxemburg.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

Tevens zend ik u hierbij de geannoteerde agenda voor de IMF jaarvergadering die 7 en 8 oktober zal plaatsvinden in Washington (Kamerstuk 26 234, nr. 190).

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Geannoteerde agenda t.b.v. de Eurogroep en Ecofinraad van 10 en 11 oktober 2016 te Luxemburg

Eurogroep

Agendaonderwerp: Griekenland, stand van zaken

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal stilstaan bij de voortgang in het Griekse leningenprogramma. In juni is een uitkering gedaan van 7,5 miljard euro uit de tweede tranche op basis van een positief oordeel van de instituties over de voortgang van het programma. Dit betrof onder andere een belastinghervorming en een hervorming van het pensioenstelsel. De tweede tranche heeft een totale omvang van 10,3 miljard euro. Het resterende bedrag van 2,8 miljard euro is in twee delen opgesplitst en gekoppeld aan de implementatie van hervormingen (milestones, gekoppeld aan een uitkering van 1,1 miljard euro) en het wegwerken van betalingsachterstanden (gekoppeld aan een uitkering van 1,7 miljard euro).

Bij de Eurogroep van 9 september in Bratislava bleek uit de terugkoppeling van de instituties dat de voortgang met de implementatie van de milestones een gemengd beeld liet zien, met specifieke moeilijkheden op het gebied van privatiseringen en energie. De Griekse overheid is hierbij dringend aangemoedigd om de implementatie van de milestones te versnellen.

Naar verwachting zullen de instituties bij de aankomende Eurogroep rapporteren over de voortgang die sindsdien is geboekt. Nederland is van mening dat Griekenland voortgang moet maken met de implementatie van de milestones. Zoals gebruikelijk zullen de resterende uitkeringen uit de tweede tranche pas plaatsvinden na een positief oordeel van de instituties dat Griekenland aan de vereisten heeft voldaan.

Agendaonderwerp: Draft Budgetary Plans

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep spreekt opnieuw over de indiening van Draft Budgetary Plans (DBPs). De two-pack verordening stelt dat lidstaten hun conceptbegrotingen voor het aankomende jaar uiterlijk op 15 oktober moeten indienen bij de Europese Commissie. Vorig jaar bestond onduidelijkheid over de behandeling van DBPs die vroeg en laat werden ingediend. De Europese Commissie stelt voor om de periode voor indiening van DBPs te beperken van 1 t/m 15 oktober. Het kabinet steunt dit voorstel. Gezien het multilaterale karakter van het DBP proces is het wenselijk dat alle DBPs gelijktijdig worden besproken in de Eurogroep. Gedurende de Eurogroep van september bestond er brede steun voor het beperken van de periode waarin een DBP kan worden ingestuurd.

De Eurogroep van september concludeerde dat over de vraag hoe om te gaan met DBPs rondom nationale verkiezingen nader overleg wenselijk is. De Code of Conduct stelt dat lidstaten een geactualiseerd DBP moeten indienen wanneer een nieuw kabinet aantreedt. De Commissie stelt voor dat aftredende overheden een beleidsarm (no-policy change) DBP indienen. Het kabinet is van mening dat dit enkel in uitzonderlijke situaties

kan gebeuren en dat gewaarborgd moet blijven dat de Commissie in haar beoordeling van het DBP de lidstaten houdt aan de vereisten van het Stabiliteits- en Groeipact.

Er bestaat overeenstemming dat verhelderingen van de DBP-procedure moeten worden verwerkt in de Code of Conduct die hoort bij het Two-pack. Eventuele wijzigingen van de Code of Conduct worden overeengekomen in de Ecofin.

Agendaonderwerp: Thematische bespreking over banen en groei: gezondheidszorg en langdurige zorg

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: Oriënterende bespreking

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

In de eurogroep vindt een thematische bespreking plaats over gezondheidszorg en langdurige zorg. De eurogroep voert regelmatig thematische besprekingen over onderwerpen die relevant zijn voor het functioneren van de muntunie. Toekomstbestendige stelsels voor gezondheidszorg en langdurige zorg zijn in dit licht relevant omdat deze bijdragen aan de houdbaarheid van overheidsfinanciën.

Houdbaarheid van de overheidsfinanciën staat in de belangstelling. In de EMU is van belang dat lidstaten hun begroting op orde hebben, ook als de gevolgen van de vergrijzing gevoeld gaan worden. Om die reden past aandacht voor de ontwikkeling van de zorgkosten. Daarbij moet niet uit het oog verloren worden dat de inrichting van het zorgstelsel een nationale bevoegdheid van de lidstaten is.

De bespreking in de eurogroep betreft een eerste oriënterende bespreking waarin lidstaten ervaringen kunnen uitwisselen over maatregelen die zij genomen hebben om de houdbaarheid en dus de blijvende toegankelijkheid van zorgstelsels te waarborgen, maar ook om het zorgstelsel op een goede manier in te richten voor de burgers. Het uitwisselen van *best practices* in zorgstelsels in eurogroepverband biedt meerwaarde, omdat lidstaten van elkaar kunnen leren over een goede inrichting van een zorgstelsel.

Nederland hoopt op een goede discussie en hecht aan een verdere bespreking in de eerste helft van 2017 in eurogroepsverband, waarin gedeelde principes over dit onderwerp vastgesteld zouden kunnen worden. Hierbij verliest Nederland de nationale bevoegdheid van lidstaten niet uit het oog.

Agendaonderwerp: Follow-up van de G7 in Washington

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

In de Eurogroep zal de bijeenkomst van de G7 worden teruggekoppeld die in de marge van de IMF Jaarvergadering in Washington wordt gehouden. De agenda voor de G7 bijeenkomst is op moment van schrijven nog niet bekend, maar zal naar verwachting gaan over de mondiale economische vooruitzichten, recente economische ontwikkelingen, structurele hervormingen en over monetair beleid in brede zin.

Ecofinraad

Agendaonderwerp: Bestrijding van btw-fraude

Document: Geen document beschikbaar

Aard bespreking: Informatie door het voorzitterschap

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

Het voorzitterschap zal de Raad informeren over btw-gerelateerde zaken in het voorstel voor een richtlijn betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PIF-richtlijn). Deze richtlijn wordt behandeld door de Ministers van Justitie in de JBZ-Raad.

Het belangrijkste openstaande punt is of fraude met btw moet worden opgenomen in het toepassingsgebied van de richtlijn of niet.

De opname van een strafbaarstelling van fraude met btw is door de Raad in zijn gezamenlijk akkoord over de richtlijn in 2013 uitgesloten. De Commissie en het Europees Parlement zijn ferm voorstander van opname van de strafbaarstelling en voelen zich gesteund door het arrest van het Hof van Justitie in de Taricco-zaak van september 2015. De triloog met het Europees Parlement over de richtlijn ligt sinds juni 2015 stil en in december 2015 toonde de Raad mede ten gevolge van het arrest de bereidheid om de btw kwestie nogmaals te onderzoeken.

Na verschillende besprekingen blijkt dat een meerderheid nog steeds een voorkeur heeft voor een PIF-richtlijn waar de fraude met btw niet is opgenomen in het toepassingsgebied, maar verschillende lidstaten die geen voorstander zijn bieden ook ruimte voor een compromis onder voorwaarden, te weten enkele duidelijk gedefinieerde vormen van ernstige grensoverschrijdende fraude en een hoog drempelbedrag. Slechts enkele lidstaten zijn uitgesproken voor opname van btw in de PIF-richtlijn.

Lidstaten gaan over de inning van btw en vrijwel het gehele bedrag komt aan de eigen begrotingen toe. Nederland heeft als lidstaat het grootste belang dat de btw binnenkomt. In Nederland is de fraudeopsporing goed geregeld. In ons beleid ligt meer nadruk op preventie en detectie ter voorkoming van verlies aan btw dan op de strafrechtelijke kant. De meerwaarde van een Europese strafrechtelijke aanpak voor de bestrijding van btw-fraude is voor Nederland minder overtuigend. Deze zou zich in ieder geval moeten beperken tot duidelijk gedefinieerde ernstige grensoverschrijdende fraude boven een hoog drempelbedrag.

Agendaonderwerp: Implementatie van de Bankenuie

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Ecofinraad zal spreken over de stand van zaken met betrekking tot de nationale implementatie van diverse elementen van de Bankenuie. Ten aanzien van de implementatie van de Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD) en de Deposit Guarantee Scheme Directive (DGSD) hebben bijna alle lidstaten deze geïmplementeerd. Volgens de meeste recente update (van juni 2016) hebben België, Slovenië en Polen de BRRD nog niet volledig geïmplementeerd. Ten aanzien van de DGSD zijn België, Polen en Zweden nog niet klaar. Daarnaast dient een aanzienlijke groep lidstaten de leenoverkomst ten behoeve van brugfinanciering aan het

gemeenschappelijk ontwikkelingsfonds te ondertekenen. Nederland heeft de implementatie van zowel de BRRD als de DGSD in november 2015 volledig afgerond. De parlementaire goedkeuringsprocedure ten behoeve van de goedkeuring van de leenovereenkomst vindt momenteel plaats.

Agendaonderwerp: Follow-up van de G20 and IMF vergaderingen Washington

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Terugkoppeling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

Het voorzitterschap en de Europese Commissie zal een terugkoppeling geven van de G20 vergadering van de Ministers van Financiën en Centrale Bank gouverneurs die onder Chinees voorzitterschap en marge van de IMF/WB jaarvergadering op 6 oktober zal plaatsvinden. De EU-inzet wordt vooraf gecoördineerd middels een Terms of Reference. De thema's binnen de G20 zijn met name het bereiken van sterke, duurzame groei, belastingen, het toewerken naar meer transparantie over «beneficial ownership» (uiteindelijk belanghebbende) en het tegengaan van het witwassen van geld.

Ook zal er een terugkoppeling worden gegeven van de IMF jaarvergadering. De EU inzet hiervoor wordt vooraf gecoördineerd middels het EU IMFC statement. Hierin zal de EU de economische ontwikkelingen in de EU uiteen zetten, en de drie pilaren van het EU beleid benadrukken (committeren aan structurele hervormingen, het stimuleren van investeringen en het nastreven van verantwoord begrotingsbeleid).

Agendaonderwerp: Klimaatfinanciering

Document: Draft Council conclusions (Ecofin versie nog niet beschikbaar)

Aard bespreking: Aanname raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: Unanimiteit

Toelichting:

De Raad zal spreken over Klimaatfinanciering in voorbereiding op de 22e Conference of the Parties (COP22) die 7–18 november gehouden zal worden onder de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). Hiertoe zullen raadsconclusies worden aangenomen om de EU positie uiteen te zetten. De Ecofin raad is verantwoordelijk voor de financiële aspecten van de internationale klimaatonderhandelingen, gegeven de potentiële budgettaire en economische implicaties die de onderhandelingen kunnen hebben. Naar verwachting zullen de raadsconclusies veel van de posities en boodschappen bevatten die reeds in de conclusies van vorig jaar zijn opgenomen in de aanloop naar COP21 in Parijs. Ook zal worden verwezen naar de «Roadmap» die op dit moment wordt ontwikkeld waarin wordt beschreven hoe de ontwikkelde landen aan de eerder aangegane verplichting gaan voldoen om vanaf 2020 USD 100 mld. klimaatfinanciering per jaar te mobiliseren uit verschillende bronnen (zowel publiek als privaat).

Voor Nederland is het van belang dat in de conclusies wordt weergegeven dat de discussie rondom klimaatfinanciering breder getrokken moet worden dan publiek geld van ontwikkelde- naar ontwikkelingslanden en o.a. het belang van de private sector bij klimaatfinanciering goed belicht wordt. Daarnaast is Nederland geen voorstander van het aangaan van nieuwe collectieve financieringsdoelstellingen of het te specifiek opdelen van eerder aangegane financieringsdoelstellingen. Ook bedrukt Nederland het belang van transparantie van klimaatfinanciering.

Gezien het lagere profiel van COP22 t.o.v. COP21 en het feit dat een groot deel van de conclusies naar verwachting een herhaling van de posities uit conclusies van vorig jaar zullen betreffen zal er naar verwachting beperkt discussie zijn over dit onderwerp, lidstaten zouden meer of minder de nadruk op bepaalde ontwerpen kunnen willen leggen.

Agendaonderwerp: Europees Semester 2016 – terugblik

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Ecofin blikst terug op het afgelopen Europees Semester. Deze bespreking biedt lidstaten ook de gelegenheid om verbeterpunten voor het aankomende Europese Semester te benoemen. Het Europees Semester is het afgelopen jaar aangepast op basis van een uitwerking van voorstellen in het 5 Presidentenrapport. Zo heeft de Europese Commissie de aanbevelingen voor het eurogebied dit jaar aan het begin van het Europees Semester in november uitgebracht. Doel hiervan is het beter laten doorwerken van uitdagingen voor het eurogebied in het deel van het Semester dat is gericht op nationaal beleid. Daarnaast heeft Nederland het afgelopen voorjaar als voorzitter van de Raad het initiatief genomen om in verschillende Raadsformaties discussies te voeren over de implementatie van landenspecifieke aanbevelingen.

Het kabinet is van mening dat de werking van het Europees Semester de afgelopen jaren verbeterd is, onder meer doordat landenspecifieke aanbevelingen zich meer richten op de belangrijkste uitdagingen in de lidstaten. Volgens het kabinet is de belangrijkste uitdaging voor het functioneren van het Semester en de macro-economische onevenwichtigheidsprocedure (MEOP) het verbeteren van implementatie van landenspecifieke aanbevelingen. Hiertoe is het volgens het kabinet van belang dat de discussies zich focussen op de landen met de grootste onevenwichtigheden en dat de Europese Commissie, wanneer dat nodig is, gebruik maakt van het instrumentarium dat zij tot haar beschikking heeft om implementatie af te dwingen. Het kabinet vindt het van belang dat op politiek niveau wordt stilgestaan bij de implementatie van de aanbevelingen die voortvloeien uit het Europees Semester. Dergelijke discussies kunnen het nationale draagvlak voor hervormingen vergroten. In de Ecofin zal de discussie onder lidstaten zich waarschijnlijk eveneens richten op manieren om implementatie van maatregelen die uit het Europees Semester volgen te verbeteren. Het belang van het vergroten van het draagvlak voor hervormingen op nationaal niveau wordt breed gedeeld door lidstaten.

Agendaonderwerp: Rapport Europese Commissie over gezondheidszorg en houdbaarheid overheidsfinanciën

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Ecofin zal van gedachte wisselen over *best practices* in gezondheidsstelsels aan de hand van een presentatie van het *Joint Report on health-care and long-term care and fiscal sustainability* door de Europese Commissie. Dit rapport geeft een overzicht van structurele uitdagingen in zorgstelsels van lidstaten en schetst beleidsopties om de budgettaire houdbaarheid van zorgstelsels te verbeteren.

Tijdens de Ecofin van november zullen hoogstwaarschijnlijk raadsconclusies over het rapport aangenomen worden. De gedachtewisseling tijdens de Ecofin van oktober kan een basis vormen voor deze raadsconclusies. Onderwerpen die aan bod komen zijn waarschijnlijk een bespreking van *best practices* om de houdbaarheid en efficiëntie van de overheidsuitgaven aan de zorg te waarborgen.

Hervormingen op verschillende domeinen, waaronder de zorg, kunnen bijdragen aan de houdbaarheid van de overheidsfinanciën. Houdbare stelsels betekenen ook dat stelsels toegankelijk blijven voor toekomstige generaties. De inrichting van zorgstelsels is daarbij een belangrijke factor. Hierbij verliest Nederland niet de nationale bevoegdheid van lidstaten uit het oog. Ook de andere lidstaten van de Europese Unie onderschrijven het belang om zorgstelsels nader te bestuderen om te kijken, wat lidstaten van elkaar kunnen leren. Om die reden is bespreking van dit rapport breed gedragen. Er wordt daarom in de Ecofin weinig discussie verwacht.